

SUMP

Kestävän kaupunkiseudun liikennejärjestelmän
suunnittelu ja toteutus

TEEMAKORTTI

Lähtökohtia kaupunkiseutujen liikennejärjestelmätyn päättäjävurorovaikutukseen

12.6.2026

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

Euroopan unionin
rahoittama

Seudullisen suunnittelun päätöksentekijät

- ▶ Seudullisen liikennejärjestelmäsuunnittelun keskeisiä päättäjiä ovat seudun ja sen kuntien **poliittiset päätöksentekijät**, joiden päätökset muodostavat seudun ja kuntien valmistelijoille selkänöjan seudullisten suunnitelmien painotuksiin ja toimeenpanoon.
- ▶ Keskeisiä päättäjiä ovat myös **kuntien johtavat viranhaltijat**, jotka osaltaan linjaavat, mitä asioita seudullisessa yhteistyössä käsitellään ja miten asioita esitellään kuntien poliittisille päätöksentekijöille.

Seudullisen päätöksenteon keskeisiä tekijöitä

Pohdi, tunteeko päättäjät suunnitelman taustat?

Seudullinen liikennejärjestelmäsuunnittelu kytkeytyy osaksi eri hallinnontasoilla tehtävää liikennejärjestelmäsuunnittelua.

- ▶ Eri suunnitelmatasojen roolit ja kytkennät toisiinsa eivät aina hahmotu täysin selkeästi. Tästä voi seurata, etteivät päätöksentekijät sisäistä seudullisen yhteistyön merkitystä osana liikennejärjestelmän kehittämistä.

EU:n TEN-T asetus velvoittaa kaikkia MAL-seutuja kestävän kaupunkiliikenteen suunnitteluun

- ▶ TEN-T asetus velvoittaa kaikkia suurimpia kaupunkiseutuja (Suomessa MAL-kaupunkiseudut) laatimaan kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman (SUMP) ja toimittamaan aiheeseen liittyvää indikaattoritietoa.
- ▶ Vaikka velvoite SUMP-suunnitteluun koskee vain MAL-kaupunkiseutuja, TEN-T luo raamit kestävän kaupunkiliikenteen edistämiseksi myös muille kaupunkiseuduille
- ▶ TEN-T-asetuksen myötä kestävyiden ja laajan vuorovaikutukseen teemat seudullisessa liikennejärjestelmäsuunnittelussa korostuvat.
- ▶ TEN-T asetus edellyttää myös, että kestävän kaupunkiliikenteen ratkaisulla turvataan Euroopan laajuisen liikenneverkon toimivuus.

Suurimmilla kaupunkiseuduilla seudullinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (SUMP) on MAL-sopimuksen keskeinen lähtöaineisto

- ▶ Neljän vuoden välein päivitettävä MAL-sopimus muodostaa selkeän rakenteen kuntien ja valtion yhteistyölle.
- ▶ MAL-sopimusmenettely edellyttää hyvää seudullista kuntayhteistyötä seudun yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittämiseksi.

Seuduilla on erilaisia liikennejärjestelmätyn malleja

Tuo esiin, miten oma seutusi on organisoitunut.

1. Seudullisen organisaation koordinoima liikennejärjestelmä

- Seudullinen yhteistyö perustuu lakisääteiseen veloitteeseen sekä vaikutusten arvioinnin osalta SOVA-lakiin (vain Helsingin seutu) tai vapaaehtoisuuteen.

2. Keskuskaupungin koordinoima liikennejärjestelmä

- Seudun keskuskaupungilta on nimetty vastuuhenkilö, joka koordinoi säännöllistä liikennejärjestelmätynä.

3. Maakunnan liiton koordinoima liikennejärjestelmä

- MAL-kaupunkiseutujen asiat käsitellään osana lakisääteistä maakunnallista liikennejärjestelmätynä. Valmistelussa hyödynnetään myös seudullisia ryhmiä.

Kunnat muodostavat yhteistyön keskeisen perustan ja ovat avainasemassa suunnitelmien toimeenpanossa!

Seudullisen liikennejärjestelmätyn päätöksenteko.

Kaikissa malleissa prosessi tähtää liikennejärjestelmätyn keskeisten tulosten käsittelyyn, hyväksyntään ja toimeenpanoon kunnallisessa päätöksenteossa.

Tuo esiin oman seutusi malli.

Seudullisen liikennejärjestelmätyn päätöksenteko voidaan jakaa kahteen malliin sen pohjalta, tehdäänkö suunnitelmasta seudullista poliittista päätöstä vai tapahtuuko päätöksenteko maakuntatasolla. Usein liikennejärjestelmäasioita käsitellään osana laajempaa MAL-kokonaisuutta. Näiden lisäksi voidaan tunnistaa hybridimalli, jossa poliittiset päätöksentekijät osallistuvat valmisteluun.

1. Seudullisen poliittisen elimen päätöksenteko

- ▶ Seudun päätöksentekijöistä koostettu päätöksentekoeelin ohjaa ja seuraa liikennejärjestelmätyn. Se hyväksyy seudullisella päätöksellä liikennejärjestelmätyn valmistellut suunnitelmat ja selvitykset.
- ▶ Strategisesti merkittävät selvitykset ja suunnitelmat käsitellään lisäksi kunnissa.

2. Seudullinen viranhaltijapäätöksenteko

- ▶ Seudun johtavista viranhaltijoista koostettu päätöksentekoeelin (esim. MAL-ohjausryhmä tai kuntajohtajakokous) käsittelee ja hyväksyy strategisesti merkittävät seudulliset suunnitelmat, jonka jälkeen ne käsitellään vielä kuntien poliittisessa päätöksenteossa.

1+2 Seudullinen hybridi (valmisteluun osallistuu poliittisia toimijoita)

- ▶ Valmistelua ohjaa seudullinen ryhmä, jossa on mukana sekä viranhaltijoita että keskeisiä poliittisia toimijoita.
- ▶ Erillinen poliittinen päätöksentekofoorumi kootaan tarvittaessa keskeisten teemojen käsittelyä varten.

3. Maakunnallinen poliittinen päätöksenteko

- ▶ Seudullinen liikennejärjestelmäsuunnitelma hyväksytään maakunnan päätöksenteossa.

Kooste päätöksentekijävuorovaikutuksen keskeisistä haasteista

1 Seudullisen liikennejärjestelmätyn ja SUMPin epäselvä rooli ja kytkeä suhteessa muuhun suunnitteluun

2 Seudullisen päätöksenteon epäselvä rooli ja mandaatti

3 Kestävän liikkumisen edistämiseen liittyvä "stigma" ja politisoituminen

Seudullisten prosessien vuorovaikutuksessa on keskeistä lisätä osapuolten yhteistä ymmärrystä kestävän liikkumisen merkityksestä sekä luoda tahtotilaa suunnitelmien toimeenpanemiseksi.

4 Resurssien rajallisuus yhteistyön koordinoimisessa ja siihen osallistumisessa

5 Sidosryhmien sitoutuminen

6 Päätöksentekijöiden jatkuvan perehdyttämisen tarve

7 Suunnitelmien hyväksymisen ja toimeenpanon välinen epäjatkuuus

Liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikuttavuus edellyttää jatkuvaa päättäjävuo-rovaikutusta

- ▶ **Seudullisella suunnitelmalla on vaikuttavuutta vasta**, kun kunnat ja valtio päättävät viedä suunnitelmat toteutukseen. Tämä edellyttää, että kuntien **viranhaltijapäätöksentekijät** ovat tietoisia ja sitoutuneita edistämään seudullisia suunnitelmia sekä sitä, että **poliittiset päätöksentekijät** ovat sitoutuneita tekemään toimeenpanevia päätöksiä.
- ▶ **Jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä tarvitaan suunnitelmien toimeenpanon ja seurannan tueksi.** Päättäjiä tulee informoida miten toimeenpano etenee ja tuleeko tehdä korjausliikkeitä.
- ▶ Seudullisessa liikennejärjestelmätyössä tulee **painottaa** asioita, jotka ovat seudullisesti merkittäviä.
- ▶ Yhteistyön tulee **hyödyttää** kuntia käytännössä, jotta osallistumiseen motivoidutaan myös päättäjätasolla.
- ▶ Seudullisen yhteistyön tulee **vahvistaa** päättäjien kiinnostusta tunnistaa ja hyödyntää seudun omia mahdollisuuksia kestävä liikennejärjestelmän edistämisessä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelma kytkeytyy osaksi muuta suunnittelujärjestelmää

Selkeä rooli ja merkitys yhteistyön lähtökohtana

- ▶ Kytke seudullinen suunnittelu kuntien omiin strategioihin. Tuttu strategiapohja helpottaa yhteistyötä ja vahvistaa sitoutumista.
- ▶ Sovi selkeä tarkkuustaso ja työnjako kuntien kanssa. Kun seudullinen työ täydentää kuntien suunnittelua, vältetään päällekkäisyydeltä.
- ▶ Hyödynnä MAL-sopimusta yhteistyön kannustimena. Sopimus ja siihen liittyvä rahoitus motivoivat kuntia osallistumaan.
- ▶ Rakenna jatkuvia foorumeita ja tiedonvaihtoa yhteisen näkemyksen luomiseksi. Säännöllinen vuorovaikutus ja yhteiset aineistot vahvistavat seudun osaamista ja jatkuvuutta.
- ▶ Selkeytä työnjakoa seudullisen ja maakunnallisen liikennejärjestelmätyön välillä päällekkäisyyksien välttämiseksi. Hyödynnä roolin kirkastamisen tukena päätöksentekijöitä, jotka toimivat usealla päätöksenteon tasolla.

TUNNISTETTUJA HAASTEITA

- Suunnitelmaan ei voida sisällyttää kaikkea, minkä vuoksi odotusten hallinta on välttämätöntä.
- Liikennejärjestelmätyön kytkös maankäytön ratkaisuihin ja tavoitteisiin voi jäädä heikoksi.
- Seudullinen viesti ei välity itsestään kuntiin, vaan vaatii osallisten aktiivisuutta ja poliittisten päätöksentekijöiden sitouttamista.

Sudenkuoppia

- Jos seudullisen työn lisäarvo jää epäselväksi, sitoutuminen heikkenee.
- Poliittisesti herkäät teemat voivat jarruttaa yhteistä linjaa.
- Kuntakohtaiset tavoitteet saattavat viedä fokuksen pois seudullisista ratkaisuista.

Käytännön vinkkejä roolin kirkastamiseen

Esimerkkejä menetelmistä

Liikennejärjestelmätyn selkeä sanoittaminen

Seutujen on tärkeää itse määritellä ja sanoittaa seudun liikennejärjestelmätyn suhde muuhun suunnittelujärjestelmään, kuten kaavoitukseen tai kunnan liikennesuunnitteluun.

Suunnittelussa ja päätöksenteossa on mukana eri hallinnonalojen asiantuntijoita ja on hyvä varmistaa, että työskennellessä käytetään käsitteitä (kuten liikennejärjestelmä, saavutettavuus, esteettömyys), jotka ymmärretään samalla tavalla.

Myös eri toimijoiden roolit suunnittelussa, toimeenpanossa ja rahoituksessa on oltava selvät. Mitä tekee seutu, mitä kunnat, joukkoliikenneviranomaiset ja valtion eri osapuolet.

MAL –sopimukseen valmistautuminen

MAL-sopimusten toimeenpano ja neuvotteluihin valmistautuminen jäsentävät seudullista yhteistyötä vaalikausiin kytkeytyvään rytmiin. Myös sopimusmenettelyn ulkopuolisille seuduille sama eduskuntavaaleihin sidottu aikajänne tarjoaa selkeän rytmin yhteistyölle ja suunnittelulle.

Seudun on tärkeää muodostaa yhteinen, asiantuntijavalmisteluun perustuva näkemys liikennejärjestelmän kehittämistarpeista valtiolle viestittäväksi. Samanaikaisesti tulee tunnistaa ja jäsentää ne toimenpiteet, joita kunnat voivat edistää yhdessä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jotta yhteinen tahtotila voidaan muodostaa oikea-aikaisesti, seudullista yhteistyötä on tarkoituksenmukaista jäsentää nelivuotiskausittain ja varata riittävästi aikaa yhteisten linjausten valmisteluun. Asiantuntijavalmistelun tehtävänä on varmistaa, että päätöksenteko perustuu ajantasaiseen ja analysoituun tietoon sekä tukee johdonmukaista etenemistä kohti asetettuja tavoitteita.

Selkeät rakenteet toimivat päättäjien sitoutumisen lähtökohtana

Jatkuvuus ja johdonmukaisuus lisäävät uskottavuutta

- ▶ Luo selkeät ja säännölliset rakenteet, jotka muistuttavat kuntien päätöskäytäntöjä. Asiantuntija–johto–politiikka -malli tukee valmistelun ja päätöksenteon rytmiä, selkeyttä ja luottamusta.
- ▶ Kytke poliittinen päätöksenteko mukaan jo suunnitelman valmisteluvaiheessa. Varhainen osallistaminen ja välipäätökset lisäävät ymmärrystä ja pitkäjänteistä sitoutumista.
- ▶ Varmista koordinoinnin läpinäkyvyys ja suunnittelulle riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit.
- ▶ Määrittele selkeät vastuut valmistelussa ja päätöksenteossa.
- ▶ Tunnista ja sanoita seudullisen yhteistyön merkitys seudulle ja sen kunnille. Valtion rahoituksen ei tule olla ainoa kannustin yhteistyölle.
- ▶ Kahdenväliset keskustelut seudun liikennejärjestelmätyötä koordinoivan tahon ja kuntien välillä lisäävät ymmärrystä ja sitoutumista.

TUNNISTETTUJA HAASTEITA

- Päätöksentekijöiden osallistaminen on haastavaa heidän rajallisen käytettävissä olevan ajan vuoksi.
- Seutusunnitteluun ei ole varattu omaa budjettia.

Sudenkuoppia

- Liian raskaat rakenteet voivat vähentää osallistumista ja kuormittaa sekä viranhaltijoita että päätöksentekijöitä
- Liian myöhäinen politiikan osallistuminen heikentää linjausten hyväksyttävyyttä.
- Seututyön läpinäkyvyys kärsii, jos valmistelijoilla ei ole aikaa kertoa kunnissa miten seudullinen työ etenee.

Käytännön vinkkejä olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen

Esimerkkejä menetelmistä

Politiikan osallistuminen

Seudun ja kuntien poliittisten toimielinten osallistumista voidaan tehostaa hyödyntämällä ennakoivasti jo sovittuja kokousaikatauluja. Näin varmistetaan, että keskeisille vaiheille – kuten lähetekeskustelulle, tavoitteiden asetannalle ja päätöksenteolle – tunnistetaan tarkoituksenmukaiset käsittelyajankohdat jo yhteistyöprosessien ohjelmoinnin yhteydessä.

Lisäksi on tärkeää tunnistaa teemat, joihin liittyy erityistä poliittista herkkyyttä. Tällaisten teemojen osalta prosessiin tulee rakentaa riittävä ajallinen väljyys, jotta myös kuntakohtaisille käsittelyille ja kannanmuodostukselle jää tilaa. Tarvittaessa poliittisia ryhmittymiä voidaan hyödyntää myös suunnittelun sisällöllisessä ohjauksessa ja ennakoivassa kommentoinnissa, mikä tukee päätöksenteon sujuvuutta ja hyväksyttävyyttä. Tarkoituksenmukaisten prosessien suunnittelu edellyttää kuntien ja suunnittelua koordinoivan tahon sujuvaa yhteistyötä.

Toimijoihin kohdistuvien odotusten kirkastaminen

Seudullisen liikennejärjestelmätyön onnistumisen kannalta on keskeistä, että eri toimijaryhmien ja niiden jäsenten roolit ja vastuut ovat selkeästi määriteltyjä. Jokaisen ryhmän tulee tunnistaa oma tehtävänsä osana seudullisen valmistelun kokonaisuutta sekä hahmottaa, miten työ kytkeytyy laajempaan päätöksenteon ketjuun.

Lisäksi on tärkeää, että ryhmien edustajat toimivat organisaationsa mandaatilla ja tuovat vuorovaikutustilanteisiin näkemyksiä, jotka perustuvat ennakoivalmisteluun omassa organisaatiossa. Tämä vahvistaa valmistelun sujuvuutta ja vähentää päällekkäistä työtä.

Resurssirealismi yhteistyön lähtökohtana

Selkeä fokus ja tehokas toimeenpano mahdollistavat tuloksellisuuden

- ▶ Rakenna seudullinen yhteistyö kevyille ja selkeille rakenteille.
- ▶ Kohdenna yhteistyö teemoihin, joihin toimijat voivat aidosti sitoutua ja jotka vaativat ratkaisua. Fokus on pidettävä olennaisessa ja rönsyt karsittava.
- ▶ Suunnittele prosessit päätöksentekijöiden ja viranhaltijoiden rajallisen ajan ehdoilla. Erityisesti pienet kunnat tarvitsevat tukea valmisteluun ja tietopohjan rakentamiseen.
- ▶ Niukat resurssit korostavat tarvetta varmistaa rakenteiden selkeys, päällekkäisyyden välttäminen ja tehokas tiedonkulku. Realistinen ymmärrys seututyöhön käytössä olevista resursseista vähentää yllätyksiä.
- ▶ Tarjoa valmiita tiivistettyjä viestejä seutuyhteistyössä tuotetuista materiaaleista kuntien päätöksentekijöille viestittäväksi.

TUNNISTETTUJA HAASTEITA

- Pienillä kunnilla on usein rajalliset resurssit, jolloin osallistuminen valmisteluun voi jäädä satunnaiseksi.
- Kuntien kuormittuneet päätöksentekoprosessit voivat hidastaa seudullisen valmistelun etenemistä.
- Seudullisella suunnittelulla ei usein ole vakiintunutta rahoituspohjaa.
- Seudullinen työ koetaan kuormittavana, jos kokouksia ja selvityksiä on paljon.

Sudenkuoppia

- Liiat tavoitteet ilman resursseja voi venyttää prosesseja tai jättää ne kesken.
- Osallistuminen ei tue tavoitteita, jos teemaan ei perehdytetä.
- Suunnitelmien toimeenpano jää irralliseksi, jos kunnissa ei ole resursseja viedä päätöksiä käytäntöön.

Käytännön vinkkejä resurssien tunnistamiseen

Esimerkkejä menetelmistä

Vuosi- ja nelivuotistavoitteiden asettaminen

Vuositavoitteiden asettamisella jäsennetään seudullisen liikennejärjestelmätyön painopisteet ja toimenpiteet tulevalle vuodelle. Selkeät tavoitteet antavat päätöksentekijöille näkymän siitä, mihin yhteistyössä keskitytään. Samalla ne antavat yhteistyön koordinaattoreille ja osallisille selkänöjan yhteistyön tarkempaan ohjelmointiin.

Suunnitelman tavoitteiden määrittelyssä on olennaista kytkeä ne aiemmin toteutettuihin toimenpiteisiin ja strategiaan linjauksiin sekä sopimukseen, jotta varmistetaan työn jatkuvuus ja vaikuttavuus. Seututavoitteiden asettamisen yhteydessä tulee sanoittaa selkeästi se, miksi seudullista liikennejärjestelmä-yhteistyötä tehdään.

Asetettaessa tavoitteita itse suunnitteluprosessille, tulee arvioida käytettävissä olevat resurssit sekä tarkoituksenmukaisimmat toteutus- ja ohjausmallit. Käytössä olevista resursseista on tärkeää käydä avointa keskustelua myös päättäjien kanssa.

Yhteistyöprosessien ohjelmointi

Keskeistä on arvioida, riittääkö asiantuntijatiedon tuottaminen ja miten paljon ja minkälaista vuorovaikutusta tarvitaan sitoutumisen ja yhteisen näkemyksen rakentamiseksi.

Vuorovaikutuksen tavoitteet tulee määritellä täsmällisesti: onko ensisijainen tarve tiedon jakaminen, näkemysten kokoaminen vai sitouttaminen ja hyväksyttävyyden vahvistaminen. Samalla on tärkeää tunnistaa, keitä ovat päätöksentekijät, joita on tarpeen saada mukaan prosessiin.

Menetelmien valinnassa korostuu tarkoituksenmukaisuus. Työpajat tukevat laajasti sekä tiedon jakamista, ajatusten keräämistä että sitoutumista, kun taas seminaarit ja webinaarit soveltuvat erityisesti tiedonvälitykseen ja kevyempään osallistumiseen. Keskeistä on tunnistaa, että mitä enemmän päättäjien aikaa edellytetään, sitä suurempaa arvoa osallistumiselle on tuotettava. Osallistumisen tulee olla ajankäytön kannalta perusteltua.

Jatkuva perehdyttäminen rakentavan osallistumisen tukena

Huomioi vaalikaudet osana pitkäjänteisiä prosesseja

- ▶ Tee perehdyttämisestä jatkuvaa ja kytke se osaksi jokaista yhteistyötilannetta. Tämä selkeyttää seudullisen työn roolia ja lisää ymmärrystä.
- ▶ Viesti kestävän liikkumisen monihyödyt selkeästi ja konkreettisesti. Tiivistelmät, visuaaliset aineistot ja hankekortit tukevat päätöksentekoa.
- ▶ Jäsennä päätöksenteko vaiheisiin ja tee prosessi näkyväksi. Selkeät kaaviot ja aikataulut ehkäisevät yllätyksiä ja ohjaavat työtä.
- ▶ Rakenna vuorovaikutusta, joka huomioi eri kuntien tarpeet ja resurssit. Kuntakierrokset, pienet foorumit ja yhteiset aineistot tukevat osallistumista. Hyödynnä viestinnän asiantuntijoita aineistojen laadinnassa.
- ▶ Päätäjät toimivat usein aktiivisesti somessa. Pohdi viestintäasiantuntijan kanssa, miten somea kannattaa hyödyntää.
- ▶ Tue uusien päättäjien perehdyttämistä seudulliseen työhön. Muista kuvata myös sitä, mikä eri toimijoiden rooli on yhteistyössä ja toimeenpanossa.

TUNNISTETTUJA HAASTEITA

- Seudullisen suunnittelun epäselvä rooli sekä monimutkaiset sisällöt eivät mahdollista teemojen sisäistämistä tai motivoi osallistumiseen.
- Tiedonkulku viranhaltijoilta päättäjille katkeaa helposti.
- Poliittinen vaihtuvuus katkaisee monivuotisia prosesseja.
- Valmistelu sisältää laajoja kokonaisuuksia, joita on vaikea selittää tiiviisti.

Sudenkuoppia

- Pirstaleinen viestintä hämärtää kokonaiskuvan.
- Osallistuminen painottuu viranhaltijoihin, jolloin poliittinen ymmärrys jää ohuemmaksi.
- Polarisoituneet teemat (esim. nopeusrajoitukset, pysäköinti) voivat estää rakentavan keskustelun.

Käytännön vinkkejä perehdyttämiseen

Esimerkkejä menetelmistä

Valtuustojen ja lautakuntien vaihtuminen

Valtuustojen vaihtuminen on pitkäjänteisen liikennejärjestelmätyn kannalta kriittinen piste. Päätöksentekijöiden vaihtuessa on tärkeää varmistaa, että aiemmin tehty yhteistyö, sopimukset sekä suunnitelmien vaiheittainen toteuttaminen tunnistetaan myös jatkossa. Ylipäätään seudullisen liikennejärjestelmätyn merkityksen tunnistaminen on tärkeää.

Seudulla yhteisesti laadittavat perehdyttämisaineistot sekä samansisältöisinä pidettävät perehdytykset kuntien keskeisille päätöksentekijöille lisäävät ymmärrystä seudullisen yhteistyön roolista sekä ajankohtaisten asioiden taustoista. Perehdytys voidaan toteuttaa joko seudullisen liikennejärjestelmätyn koordinaattorin tai kuntien omien viranhaltijoiden toimesta.

Keskeistä on, että kunnat viestivät seudullisista tavoitteista yhdenmukaisesti, samalla huomioiden omat erityispiirteensä. On myös tärkeää tehdä näkyväksi, että seudullinen viesti perustuu yhteiseen valmisteluun, vaikka sen esittäisi käytännössä esimerkiksi keskuskaupungin edustaja.

Jatkuva perehdyttäminen

Seudullinen liikennejärjestelmätyn on useimmille toimijoille vain yksi tehtävä muiden joukossa. Jotta yhteistyöhön osallistumiselle on hyvät edellytykset, jatkuvalla perehdyttämällä tulee ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa työn etenemisestä, keskeisistä sisällöistä ja tulevista vaiheista.

Ymmärrys työn kokonaisuudesta rakentuu pitkälti käytännön kautta, minkä vuoksi erityisesti uusien päättäjien riittävä perehdytys on tärkeää yhteistyöhön sitoutumisen varmistamiseksi.